

Rok 1952

Slávnostné ovzdušie novoročnej nálady spestrovali jemné, snehové vločky, ktoré pokrývali našu dedinku, učupenú pod slávnou Poľanou.

Rok 1952 urobil prvý krôčik vo svojej práci naznačenej novoročným prejavom súdruha prezidenta Klementa Gottwalda, ktorý sa niesol našou republikou a dolietol aj do našej dedinky, ohlasujúc budovateľské úsilie nášho ľudu. Rok 1952 je štvrtým rokom Gottwaldovej päťročnice, v ktorom naša obec začala sa pripravovať na cestu, socialistického budovania. Obec je nadchnutá budovateľským elánom prestavby dediny na dedinu socialistickú. Zapálená iskierka začala sa od začiatku roka rozhárať a usilovala sa zapáliť v dedinke myšlienku dediny na dedinu socialistickú. V tom čase ľudovú správu viedol predseda Petre Smutný a tajomník s. Verece. O necelý polrok vymenil tajomníkov miesto Michal Kamenský. Práca Ľudovej správy na založení Jednotného roľníckeho družstva (JRD) v Dúbravách bola slabá, skoro žiaden. Myšlienku socializácie nanášal na členov ľudovej správy riaditeľ školy, Pavel Sihelský, ktorý bol do našej obce preložený z Národnej školy v Očovej a predseda dedinskej organizácie Komunistickej strany Slovenska (DO KSS) Peter Ostrihoň.

Ľudová správa ako vedúca zložka v obci sa nesnažila povzniesť obec na vyššiu úroveň ani po stránke politickej a kultúrnej. Ako hlavný dôkaz nízkej kultúrnej uvedomosti funkcionárov a tiež ostatného občianstva je umiestnenie obecnej knižnice, ktorá je v počte 36 zväzkov kníh a niekoľko časopisov v úplnom bez poriadku na miestnom národnom výbore (MNV). V tom čase knižnicu viedla zamestnankyňa MNV, súdružka Anna Fukosová, pod dozorom kultúrnej komisie na čele s predsedom Pavlom Beňom.

Celá kultúrna práca Ľudovej správy bola zameraná na schôdzky a hovory s ľuďmi. O malej kultúrnej vyspelosti svedčí i čistota v našej obci. Tu tiež badať slabú prácu ľudovej správy, ktorá sa po celý rok nepostarala, aby z hospodárskych budov, maštaľných jám, nevytekala močovka do potokov okolo verejnej cesty.

Nemožno nespomenúť i bezpečnostnú stránku, zabezpečenú ľudovou správou v obci. Obec má svojho nočného strážnika, ktorý vykonáva svoju službu svedomite.

Pri týchto nedostatkoch, ktorých sa rok po rok dopúšťa MNV v obci, málo pomáha i dedinská organizácia strany, ktorá v tomto roku má 16 členov, vrátane troch kandidátov. Predsedom DO -KSS v tomto roku bol s. Peter Ostrihoň, zamestnanec Stredostavieb Vígľaš – Husová.

Už dlhšie i v predošlých rokoch zaoberala sa organizácia otázkou založenia JRD. V nábore dopomohol Okresný sekretariát a Okresný národný výbor. V septembri navštívili našu obec a nábor sa skončil presvedčením ďalších občanov pre vstup do družstva, v počte 8. Celkový počet činil 45 prihlásených roľníkov a robotníkov, ktorí boli ochotní prejsť na spoločné hospodárenie. K založeniu JRD ako aj k utvoreniu prípravného výboru nedošlo, nakoľko majetok členov JRD tvoril len 37 % pôdy celkového chotára obce. Pochopenie pre spoločné hospodárenie u ostatných občanov nebolo. Tento neúspech neodradil členov strany, ale v boji kráčali ďalej, lebo si jasne uvedomili slová s. Lenina, že len cestou revolučnou vydobyje sa sloboda pracujúcich a prelomí sa starý systém hospodárenia na dedine.

Ako ľudová správa, aj DO – KSS sa málo zaoberala vyspelosťou svojich členov a ostatných občanov. Podľa zistenia nebol ani jeden člen strany čitateľom ľudovej knižnice.

Budovateľská myšlienka vypružila aj našich zväzákov, ktorí dlhší čas nevyvíjali žiadnu osvetovú a inú činnosť. Zväz mládeže od oslobodenia začal pracovať usilovne po stránke kultúrno – osvetovej i politickej. Od istého času, najmä za predsedu Matúša Smutného, však práca mládežníkov začala ochabovať, až MS – ČSM úplne prestala pracovať. Zväzáci sa uložili na slobodný spánok. Zo sna ich nezobudila ľudová správa, DO- KSS, ani ostatné masové organizácie, ktoré tiež sladunko odpočívali. Vo svojom sladkom sne bola by spinkala naša mládež a celá obec i naďalej, keby ich nebolo zobudilo hučanie strojov a usilovné ruky robotníkov, ktorí kládli tehlu na tehlu a tak postavili neďaleko našej obce továreň. Pískanie sirény vzpružilo aj našich občanov a funkcionárov masových zložiek, ktorí bojácne a nevedome začali stavať nový svet, budovať nový život.

Miesta skupina zväzu mládeže ožila. Bola zvolená členská schôdza, na ktorej bol zvolený výbor. Nový predseda, Jozef Pleva, za pomoci riaditeľa školy, Pavla Sihelského, a učiteľky Márii Gondovej dal do činnosti zväz mládeže. Počas roka usporiadali štyri ľudové veselice a na vianočné sviatky divadelný krúžok ochotníkov MS – ČSM odohral jednu divadelnú hru. Zobudená mládež začala usilovne pracovať a stavať to, čo počas svojho oddychu zameškala. Na pozdvihnutie kultúrnej a politickej úrovne usporiadala politické školenie zväzákov, ktoré viedol s. riaditeľ školy, Pavel Sihelský. Takto začala mládež pretvárať svoju domovinu na krásnu kvitnúcu záhradu socializmu.

Škola

V strede obce stojí stará budova na jej stene z juhu visí tabuľa s nápisom : Slovenská národná škola. Budova je postavená v dávnej dobe a podľa záznamov z predošlých rokov je viackrát prerábaná a opravovaná. Má jednu učebňu a kabinet. Po zdravotnej stránke učebňa vôbec nevyhovuje. Hoci školská budova ja stará, vládne v nej nový život, veselá nálada dorastajúcej školskej mládeže od 1. Až po 5. Postupný ročník, v stave 73 žiakov. Škola je dvojtriedna, vyučujú v nej dvaja učitelia.

K 1. máju bola na škole založená pionierska organizácia z ktorej 12 žiakov bolo slávnostne vyradené. Na pleciah 12 žiakov zaviala po prvýkrát v našej obci trojrohá pionierska šatka. Bola to slávnostná chvíľa v histórii našej školy. Školská mládež počas školského roka zahrála jednu divadelnú hru : Vlk, koza a kozliatka, čím tiež prispela k rozvoju kultúrno- osvetovej práci.

Úroveň vedomostí žiactva sa zlepšila k čomu do značnej miery prispel i vplyv pionierov na ostatné žiactvo a svedomitá práca učiteľov. Zo 73 žiakov neprospelelo 12. Vyučujúcim sťažovala prácu dochádzka žiakov do školy – ťažko riešiteľný problém v našej obci. Učitelia boli v niektorých prípadoch nútení viackrát navštíviť rodičov žiakov u ktorých sa javil slabý prospech zapríčinený zlou dochádzkou žiaka do školy.

NB a MNV

K bezpečnostnej stránke prospela i nová sústava národnej bezpečnosti (NB), podľa ktorej bývalé obvody patriace staniciam národnej bezpečnosti, rozdelené na okrsky. Následkom toho bol v našej obci zriadený okrskok a pridelený jeden člen národnej bezpečnosti – Ondrej Nosko, ktorý sa do našej obce prisťahoval natrvalo v marci. Zriadeniu okrsku NB v obci bolo potrebné venovať pre tento účel i úradnú miestnosť. Otázka sa vyriešila premiestnením hostinca z budovy bývalého hostinského Jozefa Kapca. V budove spolku Urbariát, zriadil sa MNV, zberňa mlieka a jedna miestnosť na usporiadanie kultúrno – osvetných podnikov. V bývalej miestnosti MNV sa zriadil okrskok NB.

Júnové dni boli naplnené šelestom dozrievajúceho zbožia, ktoré narušoval zvonček ozývajúci sa z ústredia MNV. Zvonček, ale nie obyčajný, hovorí, počúva a prenáša reč človeka. Jún toho roku obdaril našu obec týmto divotvorným strojčekom, zvaným : Telefón, za ktorý Krajskej správe spojov vo Zvolene všetci občania z úprimného srdca ďakujú. V čase nehody budú môcť rýchlo zavolať pomoc do svojej obce.

Rok 1952 končí svoju púť, naplnenú veselým i smútočnými zážitkami obyvateľstva obce, ktorá v sviatočnom bielo – snehovo – páperovom odetí čaká príchod nového roka 1953.